Gözə kül üfürməyə ehtiyac yoxdur

Rusiya və Ermənistanın "mehriban düşmən" maskası altında oynadıqları oyunun əsl səbəbi bəllidir

İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra ötən 4 ildə Ermənistanın Rusiya ilə münasibətlərində gərginliyin artması, münasibətlərin soyuması fonunda gündəm formalaşdırılması, əslində, planlı şəkildə hazırlanmış ssenaridir. Çünki son dörd ildə iki ölkə arasında təkcə iqtisadi-ticari əlaqələrə nəzər yetirdikdə artan iqtisadi göstəricilər bunun əksini göstərir.

Yəni hazırda Rusiya ilə Ermənistan arasında baş verən maraqlı tendensiya ondan ibarətdir ki, gərgin siyasi polemika, qarşılıqlı ittihamların dozası artdıqca iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsi də yüksəlir.

Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov yanvarın 21-də Moskvada erməni həmkarı Ararat Mirzoyanla danışıqlar apardıqdan sonra keçirilən mətbuat konfransında bəyan edilir ki, Ermənistanla Rusiya arasında ticarət dövriyyəsi 12 milyard dolları ötüb. S.Lavrov həmçinin vurğulayıb ki, bir ayda bir milyard dollarlıq ticarət dövriyyəsinə sahib olmaq misli görünməmiş göstəricidir. O, həmçinin bildirib ki, Rusiya şirkətləri Ermənistanın dövlət büdcəsinə vergi ödəmələrinə görə ilk yerlərdədirlər və ən böyük işəgötürənlər sırasındadırlar.

Qeyd edək ki, ötən ilin sonunda Rusiya və Ermənistan arasında İqtisadi Əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın iclası zamanı Rusiya Federasiyası baş nazirinin müavini Aleksey Overçuk da Rusiyanın Ermənistanın əsas investorlarından biri olduğunu, sənaye layihəsinə investisiyaların 3,4 milyard dollara çatdığını bildirmişdi. O hətta Ermənistanla Rusiya arasındakı ticarət dövriyyəsinin 16 milyard dollara çata biləcəyini də istisna etməmişdi. Bu rəqəmlər onu göstərir ki, iki ölkə arasında 2024-cü il üçün ticarət dövriyyəsi mütləq rekorda imza atıb.

İki gün öncə isə Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin yaydığı bəyanatda iki ölkənin münasibətlərinə "aydınlıq" gətirilib.

Qeyd olunur ki, Moskva-İrəvan münasibətlərinin pisləşməsi Qərbin hərəkətlərinin nəticəsidir. Bu, bir çox cəhətdən son bir ildə Ermənistana təzyiqləri artıran, onu Rusiya ilə ənənəvi əlaqələri pozmağa təhrik edən, erməni xalqına yad dəyər oriyentasiyaları tətbiq edən Qərbin siyasi oyunlarıdır. Təəssüf ki, bu respublika ABŞ və Avropa İttifaqının Rusiyanı Ermənistana əvəzləməklə bağlı əsassız vədlərinə tez-tez müsbət reaksiya verib. Axı KTMT Ermənistanın təhlükəsizliyinin təməl daşıdır, Aİ-yə üzvlük isə onun iqtisadi rifahının açarıdır: "Biz dəfələrlə erməni dostlarımıza çatdırmışıq ki, nə Vaşinqton, nə də Brüssel həqiqətən öz tərəfdaşlarının taleyi və maraqları barədə düşünmürlər. Qərbdə insanlar onları müstəsna olaraq utilitar şəkildə qavramağa vərdiş ediblər. İrəvan ötən ilin sonunda Gürcüstanda baş verən hadisələrə diqqət yetirməyə bilməzdi. Yəqin ki, onlar Ermənistanda İrəvanın Moskvadan qopması "layihəsinin" avropalılar üçün "aşağıxərcli" və erməni əhalisinə "bir neçə soyuq qışa hazırlaşmaq" məsləhəti ilə bağlı çox danışılan bəyanatları eşidiblər. Amerika kəşfiyyat xidmətləri ilə sıx əlaqələri olan Amerikanın "Stratfor" analitik mərkəzinin son proqnozu da eyni məcradadır. Orada açıq mətnlə qeyd olunur ki, administrasiya dəyişikliyindən sonra Vaşinqtonun Ermənistana münasibətdə eyni qızğın marağı çətin ki, olsun", - deyə bəyanatda bildirilir.

Bəyanatda həmçinin bildirilir ki, Rusiyanın heç bir gizli gündəmi, Ermənistanın təhlükəsizliyinə və ya iqtisadi rifahına mənfi təsir göstərəcək "layihə"ləri yoxdur. Bunu ikitərəfli ticarət-iqtisadi əməkdaşlığın göstəriciləri də təsdiqləyir. Hesablamalar hələ tamamlanmayıb, lakin yeri gəlmişkən, Ermənistanı Rusiya bazarından imtina etməyə çağıran Aİ və ABŞ ilə ticarətin həcmi xeyli azdır və həm də azalma müşahidə olunur. Rusiya Ermənistanın əsas ticarət və investisiya tərəfdaşı olaraq qalır.

Bütün bunlar bir daha təsdiq edir ki, uzun müddətdir iki ölkə rəsmilərinin bir-birinin ünvanına kəskin bəyanatlar səsləndirməsi, Ermənistan rəsmilərinin Rusiyanı "satqın" adlandırmaqdan belə çəkinməmələri, eyni ritorikanın Rusiya tərəfindən də müşahidə edilməsi "gözdən pərdə asmaq" üçün imiş.

Dörd ildir ki, Ermənistan tərəfi guya Qarabağ məsələsində tutduğu mövqeyə görə Rusiyanı "satqın" hesab edir, Moskvadakılar Ermənistanın onları Qərbə "satdığını" düşünürlər. Qarşılıqlı siyasi ittihamlar iki ölkə arasında münasibətlərdə gərginlik görüntüsü yaradır. Ona görə görüntü deyirik ki, faktlar başqa məsələlərdən xəbər verir. Söhbət iki ölkə arasında iqtisadi sahədə əlaqələrdən gedir. Bu əlaqələrdə isə siyasi polemikalardakı gərginliyin tamam əksi olan proseslər baş verir.

Paşinyan hökuməti ikili oyun oynayaraq Qərbə doğru reveranslar etsə də, Ermənistan Rusiyanın müttəfiqi olaraq qalır. Üzdə problem imitasiya edilsə də, Ermənistan sanksiya altında olan Rusiyaya reeksport (bir ölkənin əvvəllər idxal etdiyi malları dəyişdirmədən ixrac etdiyi beynəlxalq ticarət forması) məsələsində əsas müttəfiqdir.

Belə çıxır ki, iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsinin indiyədək görünməyən 12 milyard dollara çatması hər iki tərəfi məmnun edir və gələcəkdə bunun 16 milyard dollara çatması üçün yəqin ki, münasibətlərin daha da inkişafını şərtləndirəcək. Təbii ki, iqtisadi münasibətlərdə dozanın yüksəlməsi siyasi münasibətlərdə gərginliyin artması fonunda təqdim ediləcək. Hətta iki ölkənin bir-birinə az qala müharibə elan etmək səviyyəsinə yüksəlməsi xəbərlərini də eşidə bilərik.

Bütün bunların fonunda deyə bilərik ki, problem imitasiyası siyasi oyundur və bu prosesdə əsas aktyorlar iki ölkənin rəhbərliyidir. Gözə kül üfürməyə ehtiyac yoxdur, hər şey açıq-aşkar ortadadır. "Mehriban düşmən" maskası geyinib siyasi oyunbazlıqla məşğul olmaq Ermənistanın köhnə peşəsi olsa da, ən azından Rusiyaya yaraşmır.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"